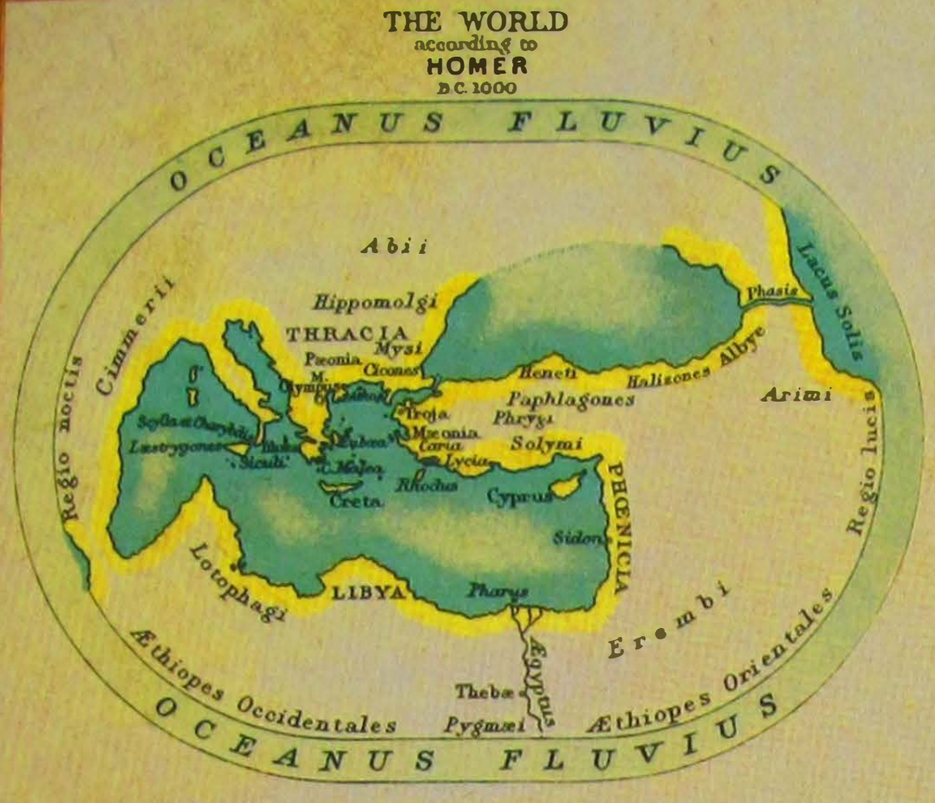

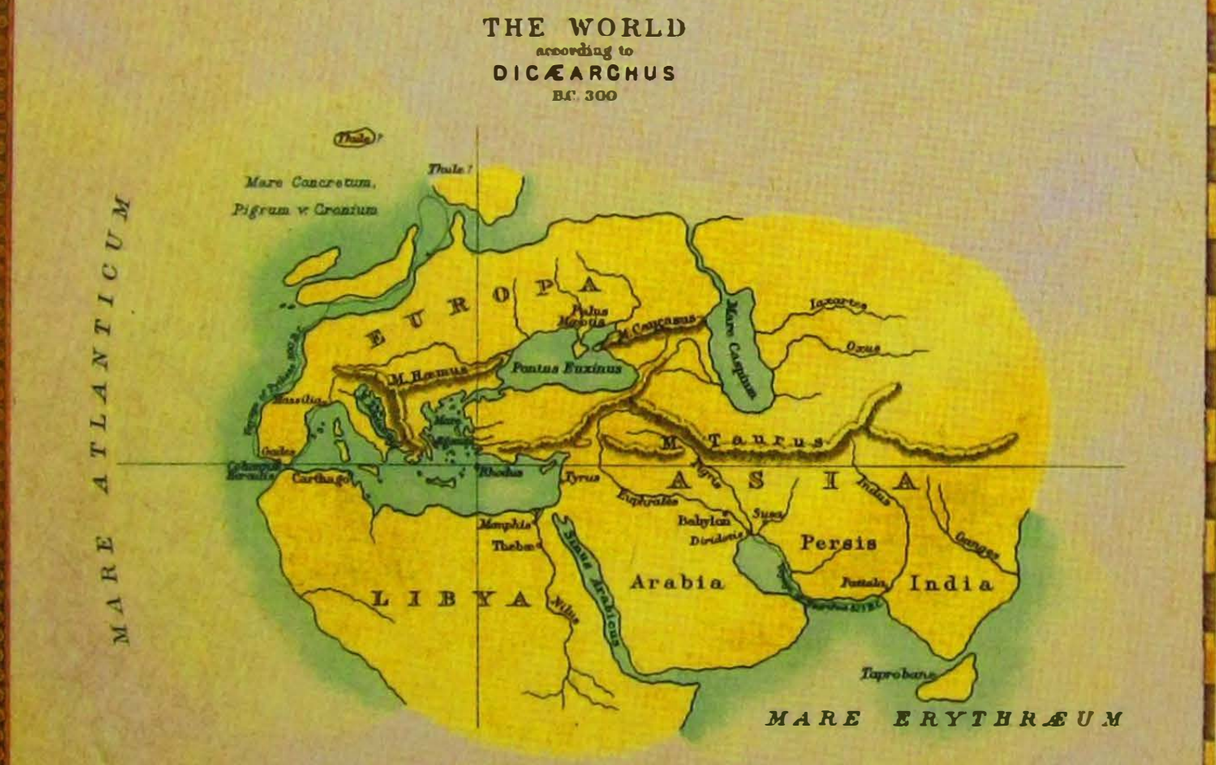
HOMEROS'TAN CUMHURİYET'E / FROM HOMER TO THE REPUBLIC

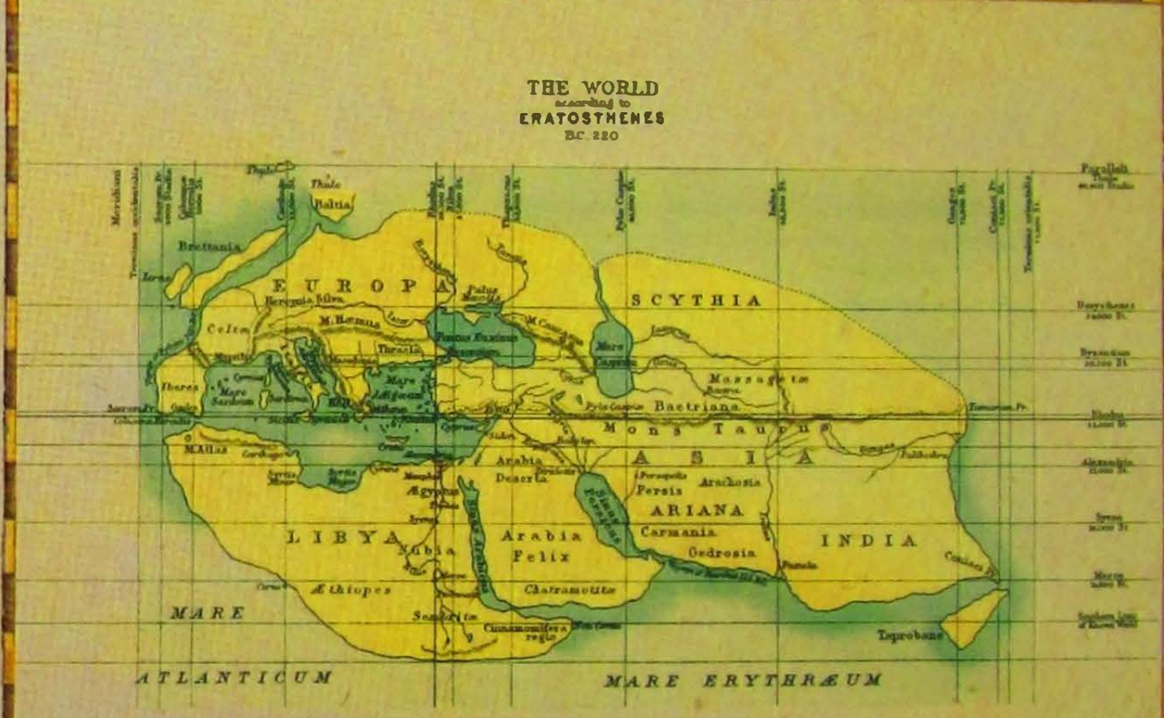
TARİHTE TÜRKİYE HARİTALARI
MAPS of TURKEY ACROSS HISTORY
2014

BOYUT KOLEKSİYON KİTAPLARI

DÜNYAYI HAYAL ETMEK ENVISIONING THE WORLD

HOMEROS, HEKATAEOS, ERATOSTHENES, DICAEARCHUS

DÜNYA HARİTALARI / WORLD MAPS

MİLATTAN ÖNCE / B.C.

1000/500/300/220

Batlamyus, Kainatın Merkezindeki Dünya ❧ The World as the Center of the Universe, Ptolemy

Johannes Schnitzer

Batlamyus'un Dünya Haritası / Ptolemy's World Map

1482

Waldseemüller, Amerika'ya Adını Veren Kartograf

Waldseemüller, Who Named America the Cartographer

Martin Waldseemüller

Waldseemüller Haritası / Universalis Cosmographia

1507

Tarsus'lu Aziz Paul'ün Gezi Notlarından Haritaya ❋ From the Travel Notes of St. Paul of Tarsus to a Map

Nicholaus Visscher

Anadolu ve Orta Doğu Haritası / Map of Asia Minor and The Middle East

---

1642

Bati'nin Kabusu: Türkler ve Türk İmparatorluğu ❁ The Nightmare for The West: The Turks and the Turkish Empire

Jodocus Hondius

Türk İmparatorluğu Haritası / Turcici Imperii Imago (Maps of The Turkish Empire)

1606

SANSON'LARIN HARİTALARINDA DOĞU VE TÜRKLER ❦ THE EAST AND THE TURKS IN THE MAPS OF THE SANSONS

SANSON

ASYA, AVRUPA VE AFRİKA'DA BÜYÜK TÜRK İMPARATORLUĞU / THE GREAT TURKISH EMPIRE IN ASIA, EUROPE AND AFRICA

1654/1692/1728

İSTANBUL'A ROMANTİK BİR BAKIŞ ❖ A ROMANTIC VIEW OF ISTANBUL

NICOLAS DE FER

TARİHİ YARIMADA / HISTORICAL PENINSULA

1690

YER İSİMLERİNİN TARİHİNE YOLCULUK ✵ A JOURNEY INTO THE HISTORY OF PLACES NAMES

JOHANNES COVENS / CORNELIS MORTIER

DOĞU İMPARATORLUĞU VE ÇEVRESİ HARİTASI / MAP OF THE EASTERN ROMAN EMPIRE AND ITS ENVIRONS

1742

Tarihte "White Sea" — "The White Sea" in History

William Faden

Ege Haritasi / Map of the Aegean

1791

OSMANLI COĞRAFYASINDA KÜRDİSTAN ❖ KURDISTAN IN OTTOMAN GEOGRAPHY

WILLIAM FADEN KARTOGRAF / ABDURRAHMAN EFENDİ OSMANLICA YER İSİMLERİ

TÜRKİYE'NİN ASYA'DAKİ TOPRAKLARI / A NEW MAP OF TURKEY IN ASIA

1794/1803

ANGLING IN TROUBLED WATERS

A SERIO-COMIC MAP OF EUROPE

BY

FRED. W. ROSE

AUTHOR OF THE "OCTOPUS" MAP OF EUROPE

COPYRIGHT · TOUS DROITS RÉSERVÉS

1899

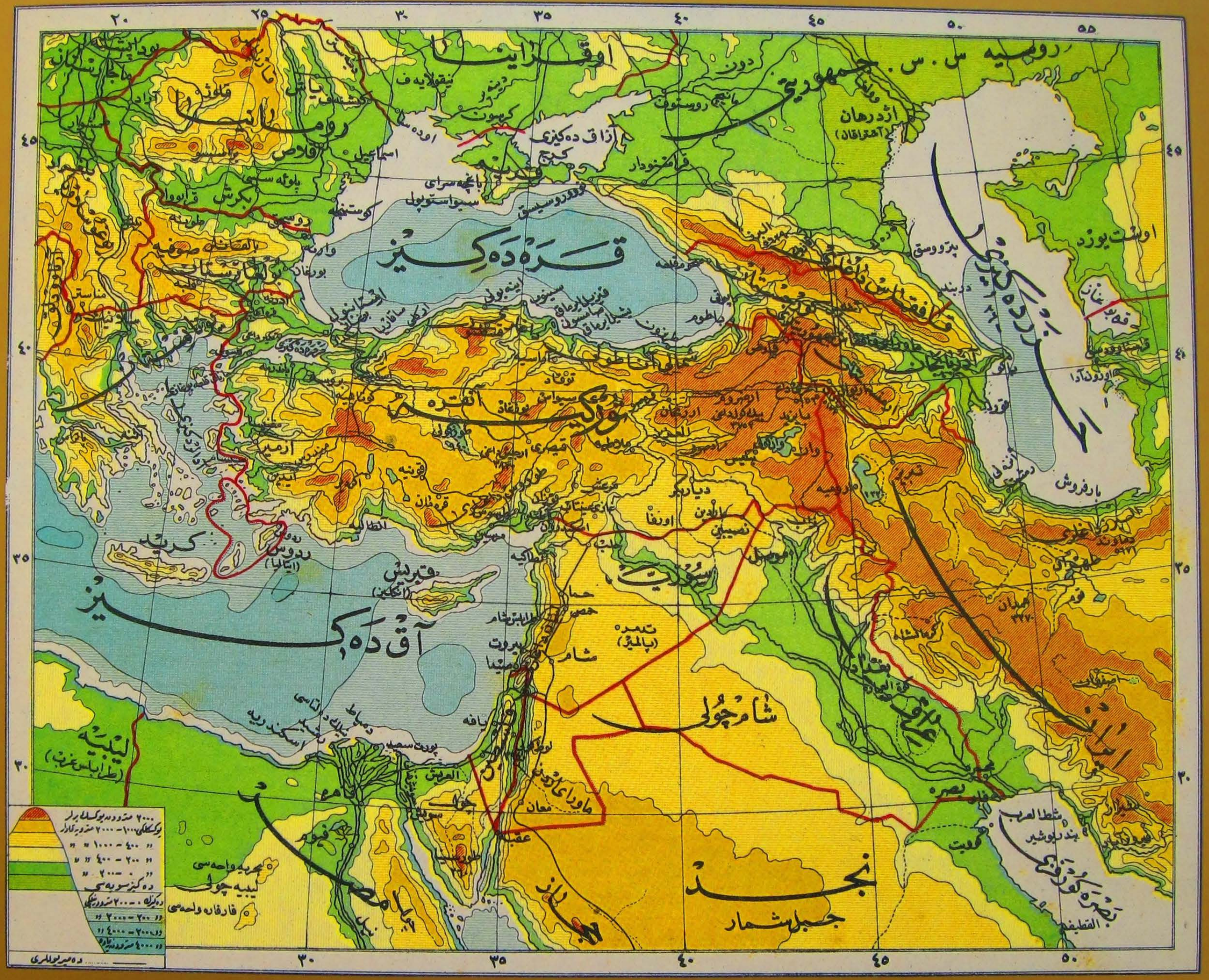

HASTA ADAM KULAK KABARTIYOR ❦ SICK MAN INCLINES HIS EAR

FRED W. ROSE

TEHLİKELİ SULARDA BALIK AVI / ANGLING IN TROUBLED WATERS

1899

HARF DEVRİMİ ÖNCESİ OKUL ATLASI ✵ SCHOOL ATLAS BEFORE THE ALPHABET REFORM

FAİK SABRİ DURAN

TÜRKİYE VE ORTA DOĞU HARİTASI / MAP OF TURKEY AND THE MIDDLE EAST

1927

DÜNYAYI HAYAL ETMEK

Envisioning the World

DÜNYA, HOMEROS M.Ö. 1000-900

Homeros, Antik Çağ'da yaşamış ünlü bir ozandır. M.Ö. 1000-800 yılları arasında Sakız Adası'nda doğduğu ve İzmir başta olmak üzere Ege'de yaşadığı sanılmaktadır. İki ünlü destanından biri olan İlyada, Troya Savaşı'nı anlattığı ve bu arada Dünya başta olma üzere Kozmos anlayışını betimlediği epik eseridir. Dünyaca ünlü bu Yunanlı kör ozan, dünyanın nasıl olması gerektiğine ilişkin düşüncelerini de İlyada'da anlatmıştır. Homeros'a göre dünya tepsi biçiminde iki boyutlu ve düzdür. Çevresi ise kapalı bir denizden oluşmuştur.

Homeros'un bu genel dünya anlayışı, kendisinden sonra gelen Antik Yunan düşünürleri Pisagor, Aristoteles ve Hekataios'u da uzun süre etkisine almıştır. Bu anlayışta karalar bir plato gibi yüksekte yer almaktadır. Bunun altında yukarıdan aşağıya yeraltı, ölüler diyarı, arkada Tartarus (ya da Tartaros) ve nihayet en geride ebedi karanlıklar ülkesi bulunur.

Homeros'a göre ölüler diyarından çıkıp yeraltına geçilerek Tartarus'a ulaşmak dokuz gün sürer. İlyada'da Tartarus'la yeraltı diyarı arasındaki uzaklığın dünyayla cennet arasındaki uzaklıkla aynı olduğunu ileri sürmektedir. Üç kat geceyle kaplı bir bronz duvarın içinde durmakta olan Tartarus, aynı zamanda evrende oluşan ilk varlıklardan biridir.

Güneş, ay ve yıldızlar, karaları çeviren sulardan (okyanus) doğar ve yine bu denizlerde batarlar. Okyanuslar gök kubbenin sınırında yer almaktadır. Gök kubbe bir yay boyunca dünya üzerinde hareket etmektedir. Bu gök cisimleri yörüngelerini okyanusların görünmeyen alt taraflarında kapatmaktadırlar. Karaların üzerindeki atmosfer bulut ve sisten oluşmaktadır ve çok kalındır. Atmosfer üzerinde bulunan gök kubbenin tavan bölümünde ise yıldızlar yer almaktadır.

İki boyutlu karalar kesiminde Akdeniz kapalı bir denizdir. Kuzeydoğusunda Karadeniz üzerinden dar bir kanal ile kuzeydoğu kesiminden okyanusla birleşmektedir. Bu arada Anadolu'nun Homeros tarafından çok iyi bilindiği anlaşılmaktadır. Frigya (Phrygia), Paphlagonia (Bolu'dan Karadeniz'e ve doğusuna uzanan bölge), Troya/Troia, Likya (doğu tarafı Solymi), Ermenistan (Arimi) net olarak ifade edilmiştir.

Homeros'un tanımının basit bir dünya değil, bir Kozmos tanımı olduğuna dikkat çekmek gerekir. Bu Kozmos anlayışı ne kadar mistik olursa olsun Eski Yunan'da Strabon (MÖ 64-MS 21) ve o dönemin stoacı düşünce savunucuları onu bilimsel coğrafyanın kurucusu ve babası olarak tanımlamışlardır.

Burada yer verdiğimiz örnekler, İlyada'daki sözlü tanım temel alınarak araştırmacılar tarafından ilk kez 19. yüzyıl sonlarında kartografik ürüne (çizgi harita) dönüştürülmüş haritalardır.

THE WORLD OF 1000-900 B.C., ACCORDING TO HOMER

Homer is a legendary epic poet who lived in classical antiquity. He is believed to have been born on the island of Chios between 1000-800 B.C. and to have lived in the region of the Aegean, known to be what is now Izmir. The first of his epic poems, the Iliad, depicts the Trojan War but it is also a work that describes Homer's understanding of the Cosmos, and specifically the World. It was in the Iliad that this world-known blind Greek poet explained his thoughts about how the world must be. According to Homer, the world was two-dimensional and flat and shaped like a tray. A closed sea surrounded it.

This general understanding that Homer had of the world was to have an impact on the ancient Greek philosophers that would follow him--Pythagoras, Aristotle and Hecataeus--for a long time to come. Homer's image of the world depicted the land masses as rising up as plateaus. Beneath these in layers were, in descending order, the Underworld, Hades, the land of the dead, and in back of it, the deep Abyss or Tartarus, and finally, farthest back, the eternal land of darkness.

Homer's belief was that it took nine days to pass from the land of the dead through the Underworld to reach Tartarus. The Iliad claims that the distance between Tartarus and the Underworld is as distant as the earth is from heaven. Tartarus, standing within a bronze wall covered with three folds of night, is at the same time one of the first deities created in the universe.

The Sun, Moon and Stars are born from the waters or oceans surrounding the masses of land and again, they set upon these seas. The oceans take their place at the boundaries of the firmament. The heavens move across the earth along the distance of a bow. The paths of the celestial bodies are closed off in the invisible underparts of the oceans. The atmosphere above the land is composed of clouds and fog and is very thick. The ceiling of the sky above the atmosphere is home for the stars.

The Mediterranean is a closed sea in the region of the two-dimensional masses of land. A narrow channel passes over the Black Sea to the northeast and unites with the northeastern parts of the land. It is understood that Homer was very familiar with Anatolia or Asia Minor. He specifically and clearly mentions the regions of Phrygia, Paphlagonia (the region reaching out from Bolu to the Black Sea and out toward the east), Troy, Lycia (Solymi on the east), and Arimi.

It should be emphasized that Homer's description is not about a simple World but strikes the eye as a full-fledged depiction of the Cosmos. However mystical it may appear, with this concept of the universe, Homer was considered the founder and father of scientific geography by the ancient Greek philosopher Strabo (64 B.C. - 21 A.C.) and the defenders of the era's philosophy of stoicism.

The examples seen here are maps based on the oral descriptions mentioned in the Iliad, which researchers transformed into cartographic material for the first time at the end of the 19th century.

DÜNYA, HEKATAİOS M.Ö. 500

Miletos'ta M.Ö. 550 yıllarında doğduğu tahmin edilen tarihçi, halkbilimci ve coğrafyacı Hekataios, haritasında -tıpkı kendinden sonraki haritacılar gibi
en önemli şehri dünyanın merkezine koymuştur. Orta Çağ haritacıları için bu merkez Kudüs olmuştur. Hekataios için ise burası Ege Denizi, daha doğrusu Miletos'tur. Haritasının sonradan çizimine temel oluşturan kitabı Ges Periodos'u Perslerin Anadolu'yu işgal ettikleri yıllarda kaleme almıştır.

Ona göre dünyanın geometrisi basittir: Dünya düz bir dairedir. Etrafında kesintisiz bir çerçeve oluşturan okyanus bulunur. Daire biçiminde olan kara parçası doğudan batıya uzanan başka bir su (Akdeniz) ile ikiye ayrılmaktadır. Asya ve Avrupa, karayı ikiye bölen bir boğazla (Cebelitarık Boğazı) okyanusla bağlantılıdır. Akdeniz'in doğu tarafı Karadeniz'e (Pontus Euxinus) uzanmaktadır. Buradan sonra araya bir k ra parçası girmekte ve Hazar Denizi üzerinden yine çevre okyanusla birleşme gerçekleşmektedir. Akdeniz'in üstü Avrupa, alt tarafı Asya'dır. Nil nehrinin batısı Libya'dır.

Hekataios'un en önemli katkısı üç ana karayı (Avrupa, Asya ve Afrika için Libya) ilk kez net olarak tanımlamış olmasıdır.

HECATAEUS, 500 B.C.

Believed to be born in Miletus in 550 B.C., the historian, logographer and geographer Hecataeus, as with cartographers who followed him, placed the most important city of the land at the center of the earth. For the cartographers of the Middle Ages, this center was Jerusalem. For Hecataeus, it was the Aegean Sea, or more specifically, Miletus. His book Ges Periodos (World Survey), which formed the basis of his map drawings, was written in the years the Persians occupied Anatolia.

The geometry of the world was simple according to Hecataeus--it was a flat circle surrounded by a continuous ocean that formed a rim. Another body of water (the Mediterranean), reaching out from east to west, divided this circular-shaped mass of land.

Asia and Europe were connected to the ocean by a channel of water (the Strait of Gibraltar) that split the land in two. The eastern part of the Mediterranean reached out to the Black Sea (Pontus Euxinus). Another mass of land crosses over at this point and the rim of the circle then joins with the ocean again, this time over the Caspian Sea. Europe lies over the Mediterranean, and beneath it is Asia. Libya lies west of the Nile River.

The most significant contribution Hecataeus made to map-making was being the first to clearly identify three continents (Europe, Asia and Libya, representing Africa).

DÜNYA, DICAEARCHUS M.Ö. 300

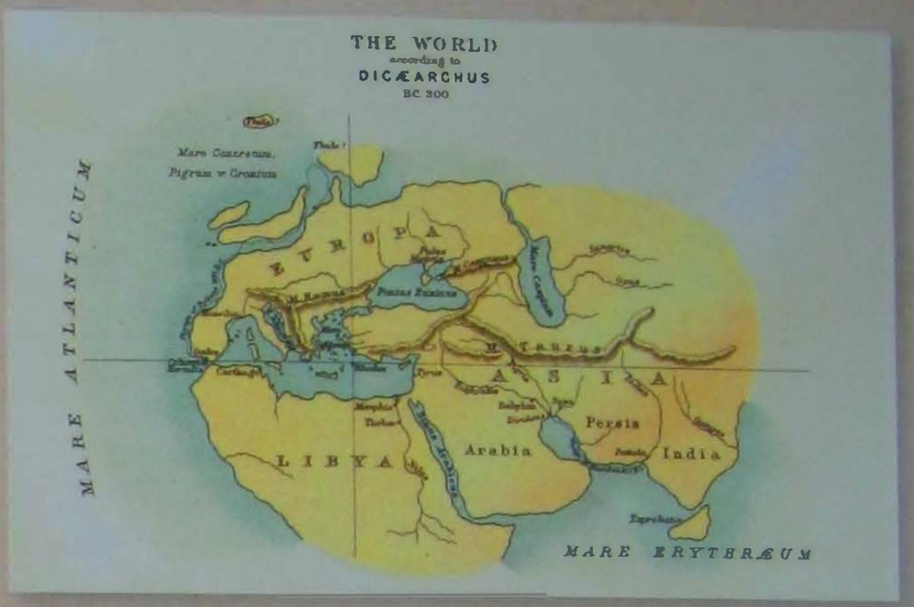
Messina, Italya doğumlu Dicaearchus, dünyanın kara ve sularının nasıl bir ilişki gösterdiğine ilişkin çalışmalar yapmış ve bunları metin halinde toplamış Eski Yunan coğrafyacılarındandır. Yaptığı bu çalışmalar hem Eski Yunan'da, hem de günümüzde kartografya tarihçileri tarafından takdirle karşılanmıştır. Kendisinden sonra gelen ve ilgili konularda çalışmalar yapan Strabon gibi coğrafyacılar tarafından seyahat etmeden, görmeden bir dünya anlayışı geliştirdiği için tenkit de edilmiştir. Hakkında, kendisinden yaklaşık 200 yıl önce Hekataios tarafından ifade edilen dünya modeline nazaran daha az bilgi vardır.

Dicaearchus'un haritacılığa en önemli katkısı, dünyayı iki çizgi ile dörde bölmüş olmasıdır. Bunu dünyada yaşanan bölgeyi kuzey ve güney olmak üzere yaklaşık iki parçaya ayırma kaygısından kaynaklandığı sanılmaktadır. Batıda Cebelitarık (o zamanlar, Colonnes d'Hercule) Boğazı'nda başlayan bu hat Messina, Rodos üzerinden doğuya uzanmaktadır. Bu hatta dik olan meridyen ise Rodos'tan geçmektedir. Haritada Mısır'da eski krallığın başkenti Memphis ve Thebes'in (Asalar şehri) gösterilmiş olması ilginçtir.

DICAEARCHUS, 300 B.C.

The ancient Greek geographer Dicaearchus, born in Messina in 300 B.C., deliberated on the relationship of the earth's land and seas, compiling his thoughts in a treatise on geography. His efforts were met with the admiration of not only the Ancient Greeks but also of contemporary cartography historians. He was also criticized by later geographers such as Strabo, who worked on similar matters, for setting forth a view of the world without traveling or making first-hand observations himself beforehand. There is less knowledge about the model of the world according to Dicaearchus compared to what has been retrieved from Hecataeus, who had presented his picture of the world approximately 200 years before.

The most important contribution of Dicaearchus was his dividing the world into four by drawing two lines. It is believed that he sought to separate the inhabited world into approximately two equal parts, a north and a south. This dividing line started at the Strait of Gibraltar (known then as the Pillars of Hercules) and ran to the east over Messina and Rhodes. The meridian lying perpendicular to this line passes through Rhodes. It is striking to note that Memphis, the capital of ancient Egypt, and Thebes (the City of the Scepter) are shown in the map.

DÜNYA, ERATOSTHENES YAKLAŞIK M.Ö. 220

Eratosthenes (Eratosten), M.Ö. 275 Cyrene (Kirene, Libya) doğumludur. Kendisi özellikle Dünyanın büyüklüğünü belirleme konusunda yaptığı çalışmalar ile ünlenmiştir. Eratosthenes kendisinden önce dünyanın karaları ve denizleri ile nasıl bir yer olduğuna ilişkin tüm kaynakları araştırmış, bu bilgileri Büyük Iskender'in özellikle doğuya yaptığı seferler sırasında toplattığı coğrafi bilgiler ile birleştirip kendi dünya modelini geliştirmiştir. Dünya modelini ortaya çıkarmak için bugünkü anlamda değeri olan ilk jeodezik ölçmeleri de kendisi gerçekleştirmiştir. Bu amaçla Assusan (Syrene) ile Iskenderiye arasında meridyen uzunluk ölçmeleri ve açı ölçmeleri ile dünyanın çevresini (büyüklüğünü) hesaplamış ve buradan hulduğu değerler üzerinden dünya modelini tamamlamıştır. Bütün bu çalışmalarını Coğrafya adlı eserinde toplamıştır. Fakat bu kitabın tamamı hulunamamış, ancak elde edilebilen parçalardan derlemesi oluşturulabilmiştir. Bugün kullanılan coğrafi koordinatlar sistemini de ilk kullanan kişi de Eratosthenes'dir. Açısal değerler yerine ilgili paralel dairenin geçtiği yerin ismi (Assuan, Iskenderiye, Bizans paraleli ya da Kartaca, Rodos, Nil, Indus, Ganj merdiyeni gibi) ile bunları adlandırmıştır. Eratosthenes, M.Ö. 240 - M.Ö. 194 yılları arasında, yani ölümüne kadar, zamanının en önde gelen bilim merkezi Iskenderiye Kütüphanesi başkanlığını yürütmüştür. Onun çalışmaları daha sonra bu görevi üstlenen Batlamyus için de ciddi kaynak oluşturmuştur.

ERATOSTHENES, CİRCA 220 B.C.

Eratosthenes was born in Cyrene (Libya) in 275 B.C. He is famous particularly for his efforts to determine the size of the World.

Eratosthenes studied all the resources available to him at the time to learn how those before him had envisioned the world, with its land and seas. He incorporated in this information the geographical knowledge gathered from the campaigns of Alexander the Great, creating an improved model of the world. In order to devise this model, Eratosthenes is known to have made his own geodesical measurements, being the first to do so, providing valuable information that has meaning today as well. For this, he calculated the length of the meridian between Aswan and Alexandria and with his angular measurements, he was able to calculate the circumference of the earth, completing his world model using the values he had gathered. Eratosthenes collected all of his work in his "Geography." The entire book, however, was never found and a compilation has been made of only the fragments that have survived.

Eratosthenes was the first to use the system of geographical coordinates still used today. Instead of using angles, he drew parallels of latitudes and meridians and named places according to the point at which they crossed these lines (Aswan, Alexander, Carthage, the parallel running through Byzantium, Rhodes, the Nile, the Indus, the Ganges meridians, etc.).

Over the period 240 - 194 B.C., in other words up until his death, Eratosthenes was the Chief Librarian of the Great Library of Alexandria, the leading center of science of the time. His works were a significant resource for Ptolemy who later succeeded him in this capacity.

KAİNATIN MERKEZİNDEKİ DÜNYA

The World as the Center of the Universe, Ptolemy

Çağının önemli isimlerinden gökbilimci, matematikçi, coğrafyacı ve astronom Batlamyus, M.S. 85 ve 165 (yaklaşık) yılları arasında yaşamıştır. Antik dünyanın en büyük ve zengin kitaplığı olan İskenderiye Kütüphanesi'nin idaresinden sorumlu olduğu bilinmektedir. Çalıştığı farklı alanlarda eserler veren Batlamyus'un en önemli yapıtlarından biri de "Coğrafya" dır.

Batlamyus, bu eseri çerçevesinde yaptığı araştırmaların sonucu olarak kendi görüşünü gösteren bir dünya haritası çizmiştir. Onun dünyası doğuda Çin'den başlar, batıda Atlantik'te sonlanır. Avrupa'nın kuzeyinden başlayan dünya, güneyde Oğlak Dönencesi ile sınırlanmıştır. Kitabında adı geçen çok sayıdaki coğrafi objenin birbirlerine göre yerlerini ifade etmek için bir koordinat sistemi de öngörmüştür. Onun sistemini, Eratosthenes'in kendi dünya anlayışında kullandığı koordinat sisteminin (M.Ö. 220) geliştirilmiş, çok daha ileri seviyede yeni bir yaklaşımı olarak görmek gerekir.

Batlamyus dünyanın küre biçimli olduğunu düşünmektedir. Fakat bunu yaparken hatalı olarak dünyanın kainatın merkezinde bulunduğunu ve diğer gök cisimlerinin dünyanın etrafında döndüğünü öngörmüştür. Batlamyus'un modeli ancak 1473-1543 yılları arasında yaşayan Nikolaus Kopernik tarafından geliştirilen ve kainatın merkezi olarak Güneş'i kabul eden Kopernik Prensibi sayesinde çürütülmüştür. Bu da Batlamyus'un teorisinin aşağı yukarı 1300 yıldan uzun süre değişmediğini göstermektedir. Rönesans hareketi ile beraber Batlamyus'un eserleri de yakından incelenmeye ve matbaa teknolojisinin gelişimiyle basılarak yaygınlaşmaya ve araştırılmaya başlanılmıştır.

Ptolemy (circa 85-165 A.D.) was an astrologer, mathematician, geographer, astronomer and one of the greatest scholars of his times. It is known that he was responsible for the management of the Great Library of Alexandria, the largest and richest library of the ancient world. The author of many treatises in various fields, one of Ptolemy's major works is "Geographia."

Within the framework of this work, Ptolemy drew a map of the world that reflected his own views based on all the knowledge he compiled from the works of previous geographers. In his world, the expanse of land starts with China in the east and ends with the Atlantic in the west. Beginning from the north of Europe, the span of the world ends at the Tropic of Capricorn in the south.

Ptolemy introduced a system of coordinates to express the position of the many geographical objects on the map in relation to each other. This system was an improvement on the system of coordinates that Eratosthenes (220 B.C.) had used to map his own understanding of the world and should be accepted as a new approach on a considerably more advanced level.

Ptolemy believed the world was shaped like a sphere. In setting forth this concept, however, he mistakenly theorized that the world was the center of the universe and that the other celestial bodies orbited around the earth. This model was not refuted until the acceptance of the Copernican Principle, which took its name from Nicolaus Copernicus (1473-1543), who formulated a model of the universe with the Sun at its center. Thus, Ptolemy's theory survived without changing for approximately 1300 years. With the advent of the Renaissance, the works of Ptolemy began to be carefully examined, printed and distributed as printing techniques steadily developed.

AMERİKA'YA ADINI VEREN KARTOGRAF

Waldseemüller, Who Named America the Cartographer

Amerika kıtasına ilk yolculukların; güneyde Hint Okyanusu'ndan gelen müslüman denizciler tarafından; kuzeyde ise Vikingler tarafından gerçekleştirildiği biliniyor.

Keşif amaçlı ziyaretlerin en bilinenleri ise, Kristof Kolomb'un 1492-1498 yılları arasında İspanya devleti adına gerçekleştirdiği 4 ayrı sefer ile, Amerigo Vespuci'nin 1501 yılında Portekiz devleti adına gerçekleştirdiği seferdir. Kristof Kolomb Hindistan'a varmak adına gerçekleştirdiği yolculuklarında yeni bir kıtaya ulaştığını öğrenemeden 1506 yılında ölür.

Amerigo Vespuci ise bu topraklardan Yeni Dünya adıyla bahsetmektedir. Yolculuk sonunda yazdığı kısa bir broşürde "gelecek vaad eden, bereketli Yeni Dünya" ifadesini kullanır. Amerigo Vespuci'nin bahsettiği Yeni Dünya toprakları, 1507'de Waldseemüller'in yaptığı dünya haritasında kısaca Amerigo adıyla yer alır. Sonraki yıllarda da kısaca Amerika diye anılır ve yeni haritalarda da Amerika adı kullanılır.

Martin Waldseemüller haritasının merkezinde Osmanlı coğrafyası ve bugünkü Türkiye toprakları yer almaktadır.

Aynı döneminde İspanya ve Portekiz kadar güçlü bir donanmaya sahip olan Osmanlı'da, amiral Piri Reis'in elinde, Kristof Kolomb'un Yeni Dünya'yı gösteren haritalardan biri bulunmaktadır. Yani Piri Reis Waldseemüller'den çok önce Amerika kıtasının varlığından haberdardır. 1513 yılında oluşturduğu dünya haritasında Yeni Dünya topraklarından Antilya olarak bahseder.

Ne yazık ki Piri Reis'in yaptığı dünya haritasının değerini ne Yavuz Sultan Selim, ne de Kanuni Sultan Süleyman anlayabilmiştir. Piri Reis anlaşılabilse ve teşvik edilerek haritalarındaki denizlere doğru yolculuk yapabilseydi, dünya tarihi bugün bildiğimizden çok daha farklı olabilirdi...

It is known that Moslem seamen coming across the Indian Ocean from the south and the Vikings coming in from the north were the first to venture out on voyages in the direction of the American continent.

The journeys of discovery that are the best known are of course the four separate voyages that Christopher Columbus took in the name of the Spaniards over the period 1492-1498, and Amerigo Vespucci's expedition in the name of Portugal in 1501. Christopher Columbus was to die in 1506 without knowing that in his explorations and voyage to the Indies, he had actually reached a new continent.

Amerigo Vespucci however spoke about the lands he explored as the "New World." In a short account he wrote at the end of his voyages, he spoke of it as "a land with a promise for the future, a New World of abundance." The lands of the New World of which Amerigo Vespucci spoke were depicted in Waldseemüller's map of 1507, which referred to the territory as "Amerigo." In later years, the name began to appear as "America," remaining in that form in the maps subsequently produced.

In that period, the Ottoman navy was as strong as the Spanish Armada or the Portuguese fleet and the Ottoman admiral and geographer Piri Reis was known to have carried a map produced by Christopher Columbus that depicted the New World. This means that Piri Reis was aware of the continent of America long before Waldseemüller. In the map Piri Reis produced in 1513, he refers to the lands of the New World as "Antilya."

It is unfortunate that neither Sultan Yavuz Selim nor Sultan Suleiman the Magnificent fully appreciated the world maps that Piri Reis produced. If Piri Reis had been understood and encouraged to explore the waters that appeared on his maps, the history of the world as we know it could have been very different...

Tarsus'lu Paul'ün Gezi Notlarından Haritaya...

From the Travel Notes of St. Paul of Tarsus to a Map

Nicholaus Visscher (1618-1679), Amsterdam'da sanat eserleri ve harita üretimi ile ilgilenen Visscher ailesinin bir üyesidir. Tarsuslu Hıristiyan Aziz Paul'ün (Paulus) gezi notları yardımı ile (Geographische Beschryvinghe Van de Wandeling Der Apostelen ende Der Reysen Pauli/Aziz Paul'un Seyahatlerinin Coğrafi Anlatımları) 1642'de çizilen Visscher'in haritasında, Doğu Akdeniz ayrıntılı bir şekilde yer almıştır. Aziz Paul bu bölgede misyonerlik hizmetleri verdiğinden tüm Hıristiyanlık mezhepleri tarafından sayılan bir din adamıdır. İtalya, Sicilya, Küçük Asya, Ermenistan, Irak, Ege Adaları ve Kızıldeniz harita içerisinde ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Haritanın alt ve üst kısmında bulunan 9 ayrı karede ise, Aziz Paul'ün gezilerinden ve deniz seyahatlerinden hikayelerin resmedildiği süslemeler bulunmaktadır. Haritanın orijinal boyutu 30,5 x 48,2 cm'dir. Coğrafi isimler bakımından zengin bu tür haritalar tarihi belge olarak büyük öneme sahiptirler. Örneğin bu haritada, Alaşehir için Philadelphia, Antalya için Attalia, Bursa için Prusa, Konya için İconium, Kızılırmak için Halis ve Yeşilırmak için İris isimlerinin kullanıldığı görülmektedir.

Nicholaus Visscher (1618-1679) was a member of the Visscher family of Amsterdam, a family that dealt in works of art and the production of maps. Visscher's map, drawn in 1642 with the help of the travel notes of the Christian Paul of Tarsus (Geographische Beschryvinghe Van de Wandeling Der Apostelen ende Der Reysen Pauli-Geographical Narrative of the Wanders of Paul the Apostle), depicts the area of the Eastern Mediterranean in full detail. Because of his missionary travels in this region, Saint Paul is a revered personage of all Christian sects. Details are provided in the map of Italy, Sicily, Asia Minor, Armenia, Iraq, the Aegean Islands and the Red Sea.

The 9 separate squares on the top and bottom of the map carry decorative depictions of the travels and sea journeys of Saint Paul. The original dimensions of the map were 30.5 x 48.2 cm. Maps of this kind are of the greatest importance as historical documents because of their rich array of geographical names. In this map, for example, it can be seen that today's Alaşehir is named Philadelphia, Antalya, Attalia, while Bursa is Prusa, Konya is Iconium, Kızılırmak is Halis and Yeşilırmak is Iris.

Batı'nın Kabusu: Türkler ve Türk İmparatorluğu

The Nightmare for The West: The Turks and the Turkish Empire

XV'inci yüzyıldan itibaren denizcilikteki ilerleme ve keşifler harita yapımcılığını geliştirdi. Gelişen harita yapımcılığı ise daha uzak ve bilinmeyen toprakların keşfini kolaylaştırdı.

İtalyan, Portekiz ve İspanyol haritacılardan sonra Hollanda, Fransız ve İngiliz haritacılar tarih sahnesinde yerlerini aldılar. Tüm haritalarda Doğu; Türkler demekti. Türkiye Cumhuriyeti'ndeki resmi tarih öğretilerinde Osmanlı Imparatorluğu söylemi tercih edilse de, doğu için batılı haritacılar çoğunlukla Türkler ve Türk Imparatorluğu sözcüklerini, kendi dillerindeki yazılışlarıyla kullanmayı tercih ettiler.

Hollandalı Haritacı Jodocus Hondius'un 1606 yılında yaptığı harita da, Türk Imparatorluğu başlığını taşıyor. Hondius, Gerardus Mercator'un haritalarını elden geçirerek ve bazen de renklendirerek yeniden yayımladı. Bu harita da Mercator Atlası'ndan uyarlama.

Haritanın kartografik çatısı tamamen aynı kalmasına rağmen, değişik biçimlerde farklı ülkelerde renklendirilmiş ve değişik yıllarda aynı isimle yayımlanmış türleri var. Harita Türk Imparatorluğu'nun Balkanlar, Anadolu, Levant (bugünkü Batı Suriye, Lübnan, Israil, Ürdün, Filistin), Arabistan ve Kuzey Afrika'daki topraklarını göstermekte.

Dili Latince olan haritanın yine sol alt tarafında İtalyan ve Alman miline göre düzenlenmiş doğrusal grafik ölçek yer alıyor. Haritanın sol alt tarafına üzerinde Fatih Sultan Mehmed'in portresinin bulunduğu bir resim eklenmiş.

As from the fifteenth century onward, the advances made in seafaring and exploration led to an increased production of maps. Improved cartography facilitated the discovery of lands unknown and far away.

Following in the footsteps of Italian, Portuguese and Spanish cartographers came the Dutch, French and English mapmakers, who began to take their places on the historical scene. In all of the maps produced, the East meant the Turks. Although the official narrative of history in the Turkish Republic showed a preference for the term "Ottoman Empire," in the West, cartographers usually referred to the "Turks" or the "Turkish Empire," rendering these words on the maps in the alphabet of their own languages.

A map produced by the Dutch map-maker Jodocus Hondius in 1606 is headed "Turkish Empire." Hondius acquired the maps of Gerardus Mercator and republished them, sometimes in colored versions. This map too is an adaptation from the Mercator Atlas.

SANSON'LARIN HARİTALARINDA DOĞU VE TÜRKLER

The East and the Turks in the Maps of the Sansons

Harita ilk olarak 1654 yılında çizilmiş. Türklerin Akdeniz, Afrika ve Ortadoğu'daki hükümranlıklarını ayrıntılı olarak işliyor. 1692 ve 1728 yıllarında bazı değişiklikler ve renklendirilmelerle yeniden çizilmiş. Orjinali; Bibliotheque National de France'da (Ulusal Kütüphane) bulunuyor. Haritacı Sanson ailesi Fransız haritacılığının kurucusu kabul ediliyor.

Nicholas Sanson'un (1600-1667) haritaları Kral XIII Louis'in ilgisini çeker. Krala coğrafya konularında danışmanlık etmekle görevlendirilir, Fransa Kraliyet harita arşivini düzenler. Fransa bu tarihten sonra denizaşırı ülkelerde koloniler kurar. Elde ettiği ucuz hammaddelerle sanayisini geliştirir, zenginleşir.

Oysa Nicholas Sanson'dan 130 yıl önce, Piri Reis ilk dünya haritasını Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim'e (1517), yaptığı ikinci dünya haritasını da Kanuni Sultan Süleyman'a (1528) vermesine ve Kitab-ı Bahriye'sinde 200'den fazla Akdeniz ada ve liman haritası hazırlamasına rağmen kıymeti bilinemedi. Haritaları tarihin çöplüğüne atıldı. Harita bilgisizliği sonraki yıllarda denizlerde ağır yenilgilere ve cılız bir donanmaya yol açtı.

Osmanlı hakimiyetine ilişkin haritaları bugüne batılı haritacılar taşırken, Sanson ailesinin dünya haritacılığında ayrı bir önemi var. Nicholas II Sanson (1625-1648), Guillame Sanson (1633-1703) ve Adrian Sanson (1639-1718) Fransız haritacılığını üç nesil daha devam ettirdiler.

Bu haritada Batı Anadolu hatalı ve deforme olarak yer alsa da, Sanson'lar haritacılığa bilimselliği ve doğruluğu katmakla ünlendiler. Harita başlığı Osmanlı motifleri ve bayrakları ile çerçevelenmiş. Sol alt köşede Cezayir Krallığı büyütülerek ayrıca çerçevelenmiş.

Bilindiği gibi 1945 yılında Fransız yönetimi altındaki Cezayir'de 1,5 milyon Cezayirli Fransızlar tarafından öldürüldü. Kimlikleri ve kişilikleriyle soykırıma uğratıldı. Bu harita çizildikten yaklaşık 300 yıl sonra... Sanson'lar Cezayir'i ayrıca çerçeveleyerek tarihe not düşmüş oldular...

This map was first drawn in 1654. It delineates in detail the lands ruled by the Turks in the territories of the Mediterranean, Africa and the Middle East. Some changes and color modifications were made and the map was re-drawn in 1692 and 1728. The original is in the Bibliotheque National de France (National Library). The map-making members of the Sanson family are widely accepted as the founders of French cartography.

Nicholas Sanson's (1600-1667) maps captured the interest of King Louis XIII. He was assigned as consultant to the King on geographical matters and in this capacity, organized the French Royal Map Archives. It was after this that France began to establish colonies in countries over the seas. Industry and the use of raw materials developed and prospered.

It was never appreciated, however, that 130 years before Nicholas Sanson, Piri Reis was the first to produce a world map for the Ottoman Sultan Yavuz Selim (1517). His second world map was presented to Sultan Suleiman the Magnificent in 1528 and his Kitab-ı Bahriye (Book of the Navy) offered a profusion of more than 200 maps of Mediterranean islands and harbors. His maps were thus discarded into the trash bin of history.

The lack of cartographic knowledge led to serious defeats on the seas and weak fleets.

In their stature as being among the western cartographers that carried the maps of lands under Ottoman rule into the present, the Sanson family has a particularly distinct place in world cartography. Nicholas Sanson II (1625-1648), Guillame Sanson (1633-1703) and Adrian Sanson (1639-1718) continued the tradition of French cartography for three generations.

Although Western Anatolia looks deformed and defective on this map, the Sansons did become well-known for their contributions to taking the art of map-making to a scientific level of precision. The heading of the map is framed with Ottoman motifs and flags. On the lower left corner is a separate frame that reveals an enlarged version of the Kingdom of Algeria.

As is known, the French killed 1.5 million Algerians in 1945 while Algeria was under French rule. These people and their identities were completely annihilated, as they became the victims of genocide three hundred years after this map was drawn... By framing and highlighting Algeria on this map, the Sansons seem to have singled out this area as a footnote for history...

İSTANBUL'A ROMANTİK BİR BAKIŞ

A Romantic View of Istanbul

Nicolas de Fer (1646-1720), önemli bir Fransız coğrafyacısı ve haritacısıdır. Harita çizmeyi meslek edinmiş bir ailenin üyesidir. Eserlerinde sanatsal öğeler ağır basan Fer'in, 600'den fazla harita çizdiği bilinmektedir. Bu özelliği nedeniyle Fransa'da "Coğrafyacıların Kralı" unvanına da layık görülmüştür.

1690 yılında Nicolas De Fer tarafından yapılmış panoramik harita Marmara Denizi'nden İstanbul'a girişin bir çizimidir (İstanbul'a Bakış). Adeta havadan ve Salacak yönünden eğik hir bakış açısıyla resmedilmiştir. O yıllarda büyük ölçekli harita çizme tekniği gelişmemiş olduğundan bu yöntem becerikli insanların kullandığı hir teknik olarak kullanılmıştır. Renkli olan görüntü, orijinal siyah beyaz çizimin replikasının 1780 yılında renklendirilmiş kopyasıdır. Bu çizimde Haliç Tersanesi, Aya Dimitri Kilisesi (Osmanbey-Şişli bölgesi-St Demitrius), Üsküdar, Kadıköy, Fenerhahçe Burnu gibi bilinen yerler net olarak görülehilmektedir.

Orijinal büyüklüğü 20x28 cm'dir. Eser, Fer'in "Les Forces de l'Europe ou description des principales villes, avec leurs fortifications/Şehirleri ve Surları ile Avrupa'nın Kuvvetli Ülkeleri" adlı kitabında bulunmaktadır.

Nicolas de Fer (1646-1720) was a prominent French geographer and cartographer. He is a member of a family who practiced map-making as a profession. Fer's works are filled with artistic elements and it is known that he produced over 600 maps. Because of this, he has been called France's "King of Geographers."

This is a panoramic map (Looking Upon Istanbul) of the entry into Istanbul from the Marmara Sea, as drawn by Nicolas De Fer in 1690. The perspective is almost aerial as it depicts a view that slants down from Salacak. Since in the days of its drawing, the technique of producing large-scale maps had not as yet developed, this was a method that only skillful people could employ. The image is a colorful copy produced in 1780 from a replica of the original black and white map. The map distinctly shows familiar places such as the Golden Horn Shipya ds, Aya Dimitri (St. Demitrius Church, located in today's Osmanbey, Şişli), Üsküdar, Kadıköy and Fenerbahçe Point.

Original size, 20 x 28cm. The work can be found in Fer's book, "Les Forces de l'Europe ou description des principales villes, avec leurs fortifications" (Strong European countries with their cities and walls).

YER İSİMLERİNİN TARİHİNE YOLCULUK

A Journey Into the History of Places Names

Doğu İmparatorluğu ve Çevresi Haritası, Guillaume Delisle'nin haritasından türetilmiştir. Fatih Sultan Mehmet öncesi Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu topraklarını ve çevresini gösteren haritada, Asya ve Avrupa kıta sınırları farklı renklerle boyanmıştır. Johannes Covens ve Cornelis Mortier tarafından kurulan Covens & Mortier isimli atlas ve harita yayıncılık şirketi tarafından 1742'de Amsterdam'da basılmıştır. Numizmatikçi (özellikle madeni para türü konularında uzman) Anselmo Banduri'nin Bizans İmparatorluğu hakkında yazdığı Imperium Orientale (Doğu İmparatorluğu) isimli eserinde yayınlanmıştır.

Boylam değerleri Greenwich'in yaklaşık 20 derece batısından başlatılmıştır. Enlem ve boylamlar birer derece aralıklarla haritanın kenarlarında yer almaktadır. Yerleşim yerlerinin ve coğrafi bölgelerin isimleri bakımından tarihi öneme sahiptir. Haritanın bizim açımızdan önemi, Edremit ilçesine adını veren antik Lidya kenti Adramyttium'un yer almasıdır.Adramyttium günümüzde, Balıkesir ili, Burhaniye İlçesi, Karataş Tepesi mevkii ve Ören yerleşmesini oluşturan yazlıklar altında kalmıştır.

The Map of the Eastern Empire and its Environs was derived from the map of Guillaume Delisle. This map, depicting the lands and surroundings of the Eastern Roman Empire (Byzantium) before the time of Sultan Mehmet the Conqueror has been colored to differentiate the continents of Asia and Europe.

The Covens & Mortier Atlas and Mapmaking Publishers, a firm founded by Johannes Covens and Cornelis Mortier printed the map in Amsterdam in 1742. It was published by the numismatist (expert in coins and money) Anselmo Anduri in his work, "Imperium Orientale," in which he writes about the Byzantine Empire.

The meridians on the map start at approximately 20 degrees to the west of Greenwich. The latitudes and longitudes are indicated at the edges of the map at one-degree intervals. The map is of significance in that it renders many place names as well as names of geographical regions.

The importance of the map in terms of Turkey is that it includes the ancient town of Adramyttium, the city that inspired the contemporary name of the district of Edremit. Today, the town of Adramyttium lies buried in the ground underneath the summer villas that have been built in the province of Balıkesir, the district of Burhaniye, the area of Karataş Hill, and in the settlement in Ören.

TARİHTE "WHITE SEA"

"The White Sea" in History

Mediterrean, Akdeniz'in neredeyse tüm dillerdeki ortak adıdır. Haritacı William Faden'in haritaları Osmanlıca yazımlarıyla Türkiye'de basılırken, Faden haritalarında yerel isimlere de yer verir. Bu haritada yer alan White Sea ifadesi Ak Degniz isimlendirilmesiyle birlikte yer alıyor. Çok az kullanılan White Sea günümüzde de polemik konusu olmuştu.

William Faden (1749-1836), Kral III. George döneminde İngiliz kraliyet coğrafyacısı olarak görev yaptı. İngiliz kartograf, 350'nin üzerinde harita, atlas ve askeri plan üretmiş ve basımını gerçekleştirmiştir. "Geographer to the King and to the Prince of Wales / Kral ve Galler Prensi'nin Coğrafyacısı" ünvanı ile ölümüne kadar Galler Prensi için haritalar hazırlamıştır.

Kuzey Amerika (North American Atlas) haritaları konusunda uzman olan Faden'in en ünlü eseri Kuzey Amerika Atlası'dır.

1791 yılında Londra'da basılan bu haritada, Anadolu'nun batı kısımları, Arnavutluk, Yunanistan, Girit ve Ege takımadaları ayrıntılı bir biçimde gösterilmiştir. Haritada bir çok bölgenin orijinal isimleri de yer almaktadır, Mermere Degniz, Aidin, Inadoli ve Akdegniz (White Sea) bu isimlere örnek olarak gösterilebilir. Onun bu haritası Ege ve Yunanistan kıyılarının detayı ile göze çarpan bir üründür.

The Mediterranean is the common name for this body of water in almost all languages. When the cartographer William Faden's maps were printed in Turkey using the Ottoman form of script, Faden also included the local forms of the place names on the map. The terminology "White Sea" was rendered together with the Turkish "Ak Degniz." This English form of what is today's "Akdeniz" was made the subject of a controversial argument in Turkey recently.

William Faden (1749-1836) was a royal geographer during the era of the King of England, George III. The English cartographer produced and printed more than 350 maps, atlases and military plans.

Commended with the title of "Geographer to the King and to the Prince of Wales," Faden made maps for the Prince of Wales under this title up until his death. An expert in maps of North America (North American Atlas), Faden's most famous work is his Atlas of North America.

Printed in 1791 in London, this map details the western parts of Anatolia, Albania, Greece, Crete and the Aegean Archipelago. Many of the regions are shown with their original names, Mermere Degniz (Marmara Sea), Aidin (Aydın), İnadoli (Anatolia) and Akdegniz (Mediterranean or literally, White Sea). Faden's map is a striking work that sets each detail of the Aegean and the Greek shores before our eyes.

SANSON'LARIN HARİTALARINDA DOĞU VE TÜRKLER

The East and the Turks in the Maps of the Sansons

Harita ilk olarak 1654 yılında çizilmiş. Türklerin Akdeniz, Afrika ve Ortadoğu'daki hüküm ranlıklarını ayrıntılı olarak işliyor. 1692 ve 1728 yıllarında bazı değişiklikler ve renklendirilmelerle yeniden çizilmiş. Orjinali; Bibliotheque National de France'da (Ulusal Kütüphane) bulunuyor. Haritacı Sanson ailesi Fransız haritacılığının kurucusu kabul ediliyor.

Nicholas Sanson'un (1600-1667) haritaları Kral XIII Louis'in ilgisini çeker. Krala coğrafya konularında danışmanlık etmekle görevlendirilir, Fransa Kraliyet harita arşivini düzenler. Fransa bu tarihten sonra denizaşırı ülkelerde koloniler kurar. Elde ettiği ucuz hammaddelerle sanayisini geliştirir, zenginleşir.

Oysa Nicholas Sanson'dan 130 yıl önce, Piri Reis ilk dünya haritasını Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim'e (1517), yaptığı ikinci dünya haritasını da Kanuni Sultan Süleyman'a (1528) vermesine ve Kitab-ı Bahriye'sinde 200'den fazla Akdeniz ada ve liman haritası hazırlamasına rağmen kıymeti bilinemedi. Haritaları tarihin çöplüğüne atıldı. Harita bilgisizliği sonraki yıllarda denizlerde ağır yenilgilere ve cılız bir donanmaya yol açtı.

Osmanlı hakimiyetine ilişkin haritaları bugüne batılı haritacılar taşırken, Sanson ailesinin dünya haritacılığında ayrı bir önemi var. Nicholas II Sanson (1625-1648), Guillame Sanson (1633-1703) ve Adrian Sanson (1639-1718) Fransız haritacılığını üç nesil daha devam ettirdiler.

Bu haritada Batı Anadolu hatalı ve deforme olarak yer alsa da, Sanson'lar haritacılığa bilimselliği ve doğruluğu katmakla ünlendiler. Harita başlığı Osmanlı motifleri ve bayrakları ile çerçevelenmiş. Sol alt köşede Cezayir Krallığı büyütülerek ayrıca çerçevelenmiş.

Bilindiği gibi 1945 yılında Fransız yönetimi altındaki Cezayir'de 1,5 milyon Cezayirli Fransızlar tarafından öldürüldü. Kimlikleri ve kişilikleriyle soykırıma uğratıldı. Bu harita çizildikten yaklaşık 300 yıl sonra... Sanson'lar Cezayir'i ayrıca çerçeveleyerek tarihe not düşmüş oldular...

This map was first drawn in 1654. It delineates in detail the lands ruled by the Turks in the territories of the Mediterranean, Africa and the Middle East. Some changes and color modifications were made and the map was re-drawn in 1692 and 1728. The original is in the Bibliotheque National de France (National Library). The map-making members of the Sanson family are widely accepted as the founders of French cartography.

Nicholas Sanson's (1600-1667) maps captured the interest of King Louis XIII. He was assigned as consultant to the King on geographical matters and in this capacity, organized the French Royal Map Archives. It was after this that France began to establish colonies in countries over the seas. Industry and the use of raw materials developed and prospered.

It was never appreciated, however, that 130 years before Nicholas Sanson, Piri Reis was the first to produce a world map for the Ottoman Sultan Yavuz Selim (1517). His second world map was presented to Sultan Suleiman the Magnificent in 1528 and his Kitab-ı Bahriye (Book of the Navy) offered a profusion of more than 200 maps of Mediterranean islands and harbors. His maps were thus discarded into the trash bin of history.

The lack of cartographic knowledge led to serious defeats on the seas and weak fleets.

In their stature as being among the western cartographers that carried the maps of lands under Ottoman rule into the present, the Sanson family has a particularly distinct place in world cartography. Nicholas Sanson II (1625-1648), Guillame Sanson (1633-1703) and Adrian Sanson (1639-1718) continued the tradition of French cartography for three generations.

Although Western Anatolia looks deformed and defective on this map, the Sansons did become well-known for their contributions to taking the art of map-making to a scientific level of precision. The heading of the map is framed with Ottoman motifs and flags. On the lower left corner is a separate frame that reveals an enlarged version of the Kingdom of Algeria.

As is known, the French killed 1.5 million Algerians in 1945 while Algeria was under French rule. These people and their identities were completely annihilated, as they became the victims of genocide three hundred years after this map was drawn... By framing and highlighting Algeria on this map, the Sansons seem to have singled out this area as a footnote for history...

İSTANBUL'A ROMANTİK BİR BAKIŞ

A Romantic View of Istanbul

Nicolas de Fer (1646-1720), önemli bir Fransız coğrafyacısı ve haritacısıdır. Harita çizmeyi meslek edinmiş bir ailenin üyesidir. Eserlerinde sanatsal öğeler ağır basan Fer'in, 600'den fazla harita çizdiği bilinmektedir. Bu özelliği nedeniyle Fransa'da "Coğrafyacıların Kralı" unvanına da layık görülmüştür.

1690 yılında Nicolas De Fer tarafından yapılmış panoramik harita Marmara Denizi'nden İstanbul'a girişin bir çizimidir (Istanbul'a Bakış). Adeta havadan ve Salacak yönünden eğik bir bakış açısıyla resmedilmiştir. O yıllarda büyük ölçekli harita çizme tekniği gelişmemiş olduğundan bu yöntem becerikli insanların kullandığı bir teknik olarak kullanılmıştır. Renkli olan görüntü, orijinal siyah beyaz çizimin replikasının 1780 yılında renklendirilmiş kopyasıdır. Bu çizimde Haliç Tersanesi, Aya Dimitri Kilisesi (Osmanbey-Şişli bölgesi-St Demitrius), Üsküdar, Kadıköy, Fenerbahçe Burnu gibi bilinen yerler net olarak görülebilmektedir.

Orijinal büyüklüğü 20x28 cm'dir. Eser, Fer'in "Les Forces de l'Europe ou description des principales villes, avec leurs fortifications/Şehirleri ve Surları ile Avrupa'nın Kuvvetli Ülkeleri" adlı kitabında bulunmaktadır.

Nicolas de Fer (1646-1720) was a prominent French geographer and cartographer. He is a member of a family who practiced map-making as a profession. Fer's works are filled with artistic elements and it is known that he produced over 600 maps. Because of this, he has been called France's "King of Geographers."

This is a panoramic map (Looking Upon Istanbul) of the entry into Istanbul from the Marmara Sea, as drawn by Nicolas De Fer in 1690. The perspective is almost aerial as it depicts a view that slants down from Salacak. Since in the days of its drawing, the technique of producing large-scale maps had not as yet developed, this was a method that only skillful people could employ. The image is a colorful copy produced in 1780 from a replica of the original black and white map. The map distinctly shows familiar places such as the Golden Horn Shipyards, Aya Dimitri (St. Demitrius Church, located in today's Osmanbey, Şişli), Üsküdar, Kadıköy and Fenerbahçe Point.

Original size, 20 x 28cm. The work can be found in Fer's book, "Les Forces de l'Europe ou description des principales villes, avec leurs fortifications" (Strong European countries with their cities and walls).

YER İSİMLERİNİN TARİHİNE YOLCULUK

A Journey Into the History of Places Names

Doğu İmparatorluğu ve Çevresi Haritası, Guillaume Delisle'nin haritasından türetilmiştir. Fatih Sultan Mehmet öncesi Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu topraklarını ve çevresini gösteren haritada, Asya ve Avrupa kıta sınırları farklı renklerle boyanmıştır. Johannes Covens ve Cornelis Mortier tarafından kurulan Covens & Mortier isimli atlas ve harita yayıncılık şirketi tarafından 1742'de Amsterdam'da basılınıştır. Nunizmatikçi (özellikle madeni para türü konularında uzman) Anselmo Banduri'nin Bizans İmparatorluğu hakkında yazdığı Imperium Orientale (Doğu İmparatorluğu) isimli eserinde yayınlanmıştır.

Boylam değerleri Greenwich'in yaklaşık 20 derece batısından başlatılmıştır. Enlem ve boylamlar birer derece aralıklarla haritanın kenarlarında yer almaktadır. Yerleşim yerlerinin ve coğrafi bölgelerin isimleri bakımından tarihi öneme sahiptir. Haritanın bizim açımızdan önemi, Edremit ilçesine adını veren antik Lidya kenti Adramyttium'un yer almasıdır.Adramyttium günümüzde, Balıkesir ili, Burhaniye İlçesi, Karataş Tepesi mevkii ve Ören yerleşmesini oluşturan yazlıklar altında kalmıştır.

The Map of the Eastern Empire and its Environs was derived from the map of Guillaume Delisle. This map, depicting the lands and surroundings of the Eastern Roman Empire (Byzantium) before the time of Sultan Mehmet the Conqueror has been colored to differentiate the continents of Asia and Europe.

The Covens & Mortier Atlas and Mapmaking Publishers, a firm founded by Johannes Covens and Cornelis Mortier printed the map in Amsterdam in 1742. It was published by the numismatist (expert in coins and money) Anselmo Anduri in his work, "Imperium Orientale," in which he writes about the Byzantine Empire.

The meridians on the map start at approximately 20 degrees to the west of Greenwich. The latitudes and longitudes are indicated at the edges of the map at one-degree intervals. The map is of significance in that it renders many place names as well as names of geographical regions.

The importance of the map in terms of Turkey is that it includes the ancient town of Adramyttium, the city that inspired the contemporary name of the district of Edremit. Today, the town of Adramyttium lies buried in the ground underneath the summer villas that have been built in the province of Balıkesir, the district of Burhaniye, the area of Karataş Hill, and in the settlement in Ören.

TARİHTE "WHITE SEA"

"The White Sea" in History

Mediterrean, Akdeniz'in neredeyse tüm dillerdeki ortak adıdır. Haritacı William Faden'in haritaları Osmanlıca yazımlarıyla Türkiye'de basılırken, Faden haritalarında yerel isimlere de yer verir. Bu haritada yer alan White Sea ifadesi Ak Degniz isimlendirilmesiyle birlikte yer alıyor. Çok az kullanılan White Sea günümüzde de polemik konusu olmuştu.

William Faden (1749-1836), Kral III. George döneminde İngiliz kraliyet coğrafyacısı olarak görev yaptı. İngiliz kartograf, 350'nin üzerinde harita, atlas ve askeri plan üretmiş ve basımını gerçekleştirmiştir. "Geographer to the King and to the Prince of Wales / Kral ve Galler Prensi'nin Coğrafyacısı" ünvanı ile ölümüne kadar Galler Prensi için haritalar hazırlamıştır.

Kuzey Amerika (North American Atlas) haritaları konusunda uzman olan Faden'in en ünlü eseri Kuzey Amerika Atlası'dır.

1791 yılında Londra'da basılan bu haritada, Anadolu'nun batı kısımları, Arnavutluk, Yunanistan, Girit ve Ege takımadaları ayrıntılı bir biçimde gösterilmiştir. Haritada bir çok bölgenin orijinal isimleri de yer almaktadır, Mermere Degniz, Aidin, Inadoli ve Akdegniz (White Sea) bu isimlere örnek olarak gösterilebilir. Onun bu haritası Ege ve Yunanistan kıyılarının detayı ile göze çarpan bir üründür.

The Mediterranean is the common name for this body of water in almost all languages. When the cartographer William Faden's maps were printed in Turkey using the Ottoman form of script, Faden also included the local forms of the place names on the map. The terminology "White Sea" was rendered together with the Turkish "Ak Degniz." This English form of what is today's "Akdeniz" was made the subject of a controversial argument in Turkey recently.

William Faden (1749-1836) was a royal geographer during the era of the King of England, George III. The English cartographer produced and printed more than 350 maps, atlases and military plans.

Commended with the title of "Geographer to the King and to the Prince of Wales," Faden made maps for the Prince of Wales under this title up until his death. An expert in maps of North America (North American Atlas), Faden's most famous work is his Atlas of North America.

Printed in 1791 in London, this map details the western parts of Anatolia, Albania, Greece, Crete and the Aegean Archipelago. Many of the regions are shown with their original names. Mermere Degniz (Marmara Sea), Aidin (Aydın), Inadoli (Anatolia) and Akdegniz (Mediterranean or literally, White Sea). Faden's map is a striking work that sets each detail of the Aegean and the Greek shores before our eyes.

Osmanlı Coğrafyasında Kürdistan

Kurdistan in Ottoman Geography

Onsekizinci yüzyılda kuzeyde Çarlık Rusyası ve Doğu'da İran sınırlarına kadar olan topraklar (Anadolu-Kafkasya ve Ortadoğu, Arab yarımadası dahil) Osmanlı Coğrafyası olarak anılıyordu. Osmanlı padişahları "kul"larından bahsederken; Türkler, Kürtler, Ermeniler, Çerkesler, Tatarlar, Gürcüler, Lazlar gibi o coğrafyada yaşayan halklardan bahsederlerdi.

1800'lü yıllardan itibaren harita kullanımı Osmanlı idaresine girince, Padişahın "kul"larının yaşadığı coğrafyalar da haritalarda isimlendirilmeye başlandı. Ancak Osmanlı kendi coğrafyasına ilişkin kendi kadrolarınca özgün haritalar üretemediği için hakların yaşadığı alanların sınırları, seyyahların anlatımlarına; haritacıların bu anlatımlardan çıkarımlarına göre belirleniyordu. Ve bu belirlemeler çoğunlukla da tartışma konusu oluyordu.

Osmanlı kendi yönetim bölümlerine ilişkin haritayı oluşturamadığı için yabancı haritaları Osmanlıca yazılımlarıyla basarken dahi kendi vilayet sistemine göre değil, Avrupalı kartografın belirlediği siyasi sınırları uygulamak zorunda kalıyordu. Bazen de siyasi konjonktüre göre Ermenistan demek istemediği toprakların Kürdistan olarak anılmasını tercih edebiliyordu.

William Faden'in World Atlas'ından (1794) alınan Osmanlı'nın Asya'daki topraklarını gösteren haritada Van Gölü'nü de içine alan sınırları çizilmiş bölge Kürdistan olarak isimlendirilmiş. Aynı harita 1803'te Osmanlıca yazılımlarıyla Cedit Atlas'ın içinde yer aldı. Bölge sınırları aynı. Bölgenin ortasındaki büyük yazıda Osmanlıca yazılımıyla Kürdistan ifadesi yer alıyor.

The lands reaching out to the borders of the Czardom of Russia in the north and to the boundaries of Iran in the east (Anatolian Caucasus and the Middle East, including the Arabian Peninsula) were referred to as the Ottoman Geography. And when the Ottoman sultans spoke of their subjects, they were referring to the people living in that geography, including the Turks, Kurds, Circassians, Tatars, Georgians and the Laz. As from the 1800's, when the Ottoman administration took over the use of maps, Ottoman lands began to be named after the Sultan's subjects who made up the populations in those regions. However, because the Ottomans were unable to produce unique maps of their "geography" drawn by their own staffs, the boundaries of the lands where the populations lived were left to what was described in travelers' journals and to the maps deduced from these narratives. The delineation of boundaries was often the subject of controversy. Because the Ottomans could not create maps that depicted their own administrative districts, even when maps produced by foreign mapmakers were printed with Ottoman place names, the maps were drawn not according to the Ottoman provincial divisions existing at the time, but according to the political borders designated by European cartographers. In some cases, in line with the political climate, lands about which there was a reluctance to recognize as Armenia would be referred to as Kurdistan.

In this map that shows the Ottoman lands in Asia, taken from the World Atlas of William Faden (1794), the area that includes Lake Van has been labeled as Kurdistan. The same map also appeared in the Cedid Atlas in 1803, which was drawn with Ottoman place names. The boundaries of the region are the same. The large label in the center of the region reads Kurdistan in Ottoman script.

Hasta Adam Kulak Kabartıyor

Sick Man Inclines His Ear

Tehlikeli Sularda Balık Avı (Angling in Troubled Waters) isimli Avrupa haritası, 1899 yılında Fred W. Rose tarafından tasarlanmış ve çizilmiştir. Bu tür haritalar "satirik" veya "alegorik" haritalar olarak da isimlendirmektedir. 19. yüzyılın sonundaki Avrupa politik yapısını hicvetmektedir.

Haritada dönemin başlıca siyasi güçleri resmedilmiştir. Hasta adam şeklinde yatalak vaziyette gösterilen Osmanlı İmparatorluğu, Girit'i elinde tutmaya çalışan Yunanlılara yattığı yerden kulak kabartırken çizilmiştir. Almanlar gözlerini Rus topraklarına dikmiş, Fransa'da politikacılar birbirini boğazlar vaziyette resmedilmiştir. Haritada İngiltere, İrlanda balığını yakalayan ve hala avlanmaya devam eden balıkçı, İsveç ve Norveç ise birbirleri ile hırlaşan köpekler olarak yer almıştır.

This map of Europe entitled, "Angling in Troubled Waters," was designed and drawn in 1899 by Fred W. Rose. This type of map is also known as a "satirical" or "allegorical" map. It presents a satire of political life in the Europe of the 19th century.

The map illustrates the main political forces of the times. The Ottoman Empire, pictured as a sick man lying in bed, is lending an ear from his sickbed to the Greeks, who are trying to keep Crete in their hands. The Germans have focused their eyes on Russian lands and the politicians in France are all strangling each other. The map also shows England and Ireland catching fish but yet still continuing to fish, with Sweden and Norway pictured as two dogs growling at one another.

Harf Devrimi Öncesi Okul Atlası

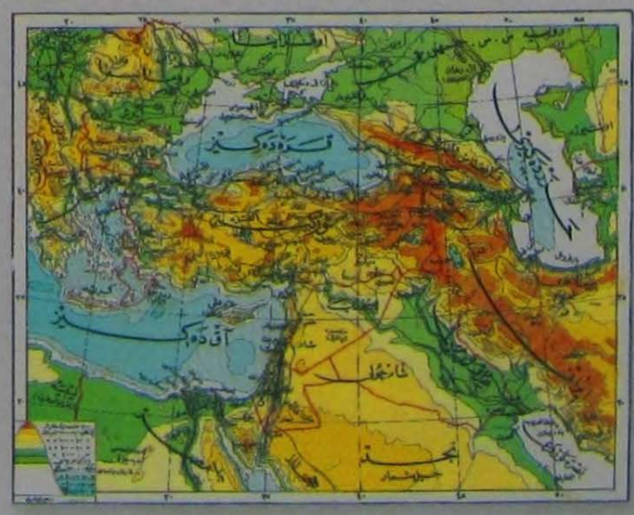
School Atlas Before the Alphabet Reform

Türkiye ve Ortadoğu Haritası, ülkemizde coğrafya biliminin yeşermesinde değerli emek ve ürünleri olan, yazar ve öğretmen Faik Sahri Duran'ın imzasını taşımaktadır. 1927'de, Londra'da, Corc Filip ve Mahdumu Limited Matbaası tarafından basılan eski harfli Türkçe İlk Atlası'nda yer almıştır.

Yükseklik ve derinlik eğrileri günümüz yaklaşımı ile tam uyumlu biçimde renklerle vurgulanarak gösterilmiştir. Devlet sınırları kırmızı çizgilerle çizilmiştir. Dikkat edilirse o tarihte Antakya Türkiye sınırları içerisinde değildir. Ayrıca yine o tarihlerde 12 Ada'nın da (Astypalaia-Istanhulya, Halki-Herke, Kalymnos-Kilimli, Karpathos-Kerpe, Kasos-Kaşot, Kos-Istanköy, Leros-Ileryoz, Nisyros-Incirli, Patmos-Batnaz, Rhodes-Rodos, Symi-Sömbeki, Tilos-İlyaki, güneydoğu Ege'de kırmızı renkli çizgi ile belirtilmiş bölge) tartışmalı durumu da net olarak gözükmektedir. Bu haritanın içinde yer aldığı atlas, Cumhuriyet döneminin ilk okul atlası olma özelliği taşımaktadır. Harita ölçeği 1: 10 000 000'dur.

This map of Turkey and the Middle East carries the signature of the author and educator Faik Sahri Duran, who has contributed greatly with his efforts and his works to the development of the science of geography in Turkey. The map was printed in 1927 in the First Turkish Atlas, rendered in Arabic letters, published in London by the company George Philip and Son Limited.

The lines used to indicate height and depth on the map have been highlighted in color and are in full agreement with contemporary approaches to geography. Boundaries of nations have been drawn with red lines. It can be seen that at that date, Antakya did not lie within the boundaries of Turkey. It will also be noticed that at that date the controversial position of the 12 Islands (Astypalaia-Istanbulya, Halki-Herke, Kalymnos-Kilimli, Karpathos-Kerpe, Kasos-Kaşot, Kos-İstanköy, Leros-Ileryoz, Nisyros-Incirli, Patmos-Batnaz, Rhodes-Rodos, Symi-, and Tilos-Ilyaki--the region in the southeastern Aegean marked with red lines) has been clearly shown on the map. The atlas in which this map was placed was the first school atlas to be used in the Republican Era. The scale of the map is 1: 10,000,000.

KAPAK/COVER

BİR DÜNYA ŞEHRİ: İSTANBUL

A World-Class City: Istanbul

Roma Imparatorluğuna başkent olmuş İstanbul, tarihteki tüm haritalarda dünyanın en önemli şehirlerinden biri olarak yer alır.

Georg Braun ve Frans Hogenberg'in Civitates Orbis Terrarum (Dünya şehirleri) isimli eseri döneminin en önemli kent atlaslarından biri olarak kabul görür. Civitates Orbis Terrarum ilk olarak 1572 yılında Almanya'da, Köln kentinde basılır, altıncı ve son baskısı 1617 tarihlidir.

Bu önemli yapıtta yer alan kentler arasında İstanbul da vardır. Şehir, Üsküdar tarafından oldukça yüksekten, eğik bir bakış açısı ile resmedilmiştir.

Eski Ceneviz Mahallesi olarak bilinen Galata o zamanki surlar içinde görülür. Kalyon ve kadırgalar boğazın ağzında ve Haliç'te sıralanmış halde çizilmişlerdir.

Haritada önemli yapılar diğerlerinden farklı olarak yer almıştır. 1558 yılında tamamlanan Süleymaniye Camisi ve Topkapı Sarayı net olarak bellidir. En alt tarafta o döneme kadar hüküm sürmüş padişahlar yer alır.

Osmanlı Imparatorluğu çağının önde gelen güçlerinden biri olduğundan, bu harita benzeri kartografik gösterim, daha sonraki yıllarda kullanılmış, çok sayıda kopyası yapılmıştır.

Istanbul, once capital of the Roman Empire, occupies a prominent place in all maps throughout history as one of the world's foremost cities.

The work by Georg Braun and Frans Hogenberg entitled Civitates Orbis Terrarum (World Cities) is recognized as one of the most notable city atlases of its time. Civitates Orbis Terrarum was first published in Cologne, Germany in 1572; its sixth and last printing is dated 1617.

Istanbul is one of the cities included in this important work. The city has been depicted from a slanted perspective overlooking Üsküdar from a considerably high vantage point. Galata, known then as the Genoese Neighborhood, can be seen on the map within the city walls. Galleons and triremes appear on the map at the mouth of the strait and along the shores of the Golden Horn.

Major structures have been differentiated. The Süleymaniye Mosque, completed in 1558, and Topkapı Palace can clearly be seen. On the lower part of the map are the sultans that had reigned up until that moment in history.

Since the Ottoman Empire was one of the leading forces of its times, the cartographic depiction in this map was used in maps produced years later, and many copies were made.